

בלב נשבר ובהכנעה **בְּגִין דְּתִיעוּל צְלוּתִיה בְּכָלְא דְּכָל עֲנִיִּים**
 כדי שתכנס תפילתו בכלל תפילות כל העניים **דְּהָא כָּל נְטוּרֵי תְרַעִין, לָא**
שְׁבָקִין הֵכִי לְמִיעָאֵל, בְּמָה דְּשְׁבָקִין לְמִסְכְּנִין, דְּהָא
בְּלָא רְשׁוּתָא עָאֲלִין כי כל שומרי השערים העליונים לא מניחים לתפילות
 ליכנס כמו שמניחים לתפילות העניים ליכנס כי הן נכנסות בלא רשות שלהם. **וְאִי**
עָבִיד בְּר נֶשׁ גְּרָמִיָּה, וְשׁוּי רְעוּתִיה תְּדִיר בְּמִסְכְּנָא ואם
 האדם עושה עצמו ורצונו תמיד כעני ומתפלל בלב נשבר ונדכה ובהכנעה להשי"ת על
 צרכיו **צְלוּתִיה סְלָקָא, וְאֶעְרַעַת בְּאִינוּן צְלוּתִין דְּמִסְכְּנִין,**
וְאֶתְחַבְּרַת בְּהוּ, וְסִלְקַת בְּהַדְרִיָּהוּ אז תפילתו עולה ופוגשת באותן
 תפילות של העניים ומתחברת בהן ועולה איתן, **וּבְכָלְא דְּלְהוּן עָאֲלַת,**
וְאֶתְקַבְּלַת בְּרְעוּתָא קַמִּי מְלָכָא קְדִישָׁא (בְּהוּ) וכשהן נכנסות
 בשערי השמים היא נכללת עמהם ונכנסת גם היא ומתקבלת ברצון לפני השי"ת. ♦

דוד המלך שם עצמו בארבע דרכים כעני כחסידים כעבדים וכאותם שמוסרים
 עצמם על קידוש ה'

דָּוִד מְלָכָא, שׁוּי גְּרָמִיָּה בְּאַרְבַּעָה אַרְחִין דוד המלך שם את
 עצמו בארבע דרכים, **שׁוּי גְּרָמִיָּה בְּהַדְרִי מִסְכְּנִי** שם עצמו כעני
 כמו שאמר שמרה נפשי כי עני ואביון אני. **שׁוּי גְּרָמִיָּה בְּהַדְרִי חֲסִידִים** שם
 עצמו כחסידים כמו שאמר שמרה נפשי כי חסיד אני **שׁוּי גְּרָמִיָּה בְּהַדְרִי**
עֲבָדִים שם עצמו עם העבדים כמו שאמר הושע עבדך אתה אלהי וכן הנה כעיני עבדים

אל יד אדוניהם וכו'. **שְׁנַי גְּרָמִיּוֹה בְּהֵדִי אֵינּוֹן דְּמַסְרֵי גְּרַמְיִיחֹו וְנַפְשֵׁייהוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמִיּוֹה** ושם עצמו עם אותם שמוסרים עצמם על קדושת שמו ית' כמו שאמר שמח נפש עבדך כי אליך ה' נפשי אשא. **שְׁנַי גְּרָמִיּוֹה בְּהֵדִי מְסַפְנָא. דְּכַתִּיב** שם עצמו עם העניינים כמו שכתוב **כִּי עָנִי וְאֲבִיוֹן אָנִי. שְׁנַי גְּרָמִיּוֹה בְּהֵדִי חֲסִידִים, דְּכַתִּיב** שם עצמו עם החסידים כמו שכתוב **שְׁמֶרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי. בְּגִין דְּאַצְטְרִיךְ לִיּוֹה לְבַר נֶשׁ, דְּלֹא לְשׂוֹאֵה גְּרָמִיּוֹה רְשָׁע לְפִי** שצריך האדם שלא לשים עצמו רשע. **וְאִי תִימָא אִי חֲכִי לָא יִפְרֵט חֲטָאוֹי לְעַלְמִין** ואם תאמר אם כן לא יפרט את חטאו לעולמים. **לָאו חֲכִי. אִין זֶה כַךְ אֶלָּא כִּד יִפְרֵט חֲטָאוֹי, כְּדִין אִיהוּ חָסִיד, דְּאִתִּי לְקַבְּלָא תְּשׁוּבָה, אִפִּיק גְּרָמִיּוֹה מְסַפְרָא בִּישָׂא** אלא אדרבה כשהוא מתודה ומפרט את חטאו אז הוא חסיד שבא לקבל על עצמו תשובה ומוציא עצמו מהסט"א, **דְּהָוָה בְּטַנוּפָא דִּילָהּ עַד הֲשָׁתָא, וְהֲשָׁתָא אַתְּדַבֵּק בִּימִינָא עֲלָאָה, דְּאִיהִי פְּשׁוּטָה לְקַבְּלָא לִיּוֹה** כי עד עכשיו היה דבק בטינוף שלו ועכשיו כשהוא חוזר בתשובה הוא דבק בחסד שהוא בחינת יד ימין העליונה הפשוטה לקבל שבים.

השב בתשובה צריך לפרט החטאים שזוכר אותם

וְלֹא תִימָא, דְּלֹא מְקַבֵּל לִיּוֹה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַד דְּיִפְרֵט חֲטָאוֹי מִיּוֹמָא דְּהָוָה בְּעֲלָמָא. ואם תאמר שאין

הַקִּבְּ"ה מִקְבְּלוּ בְּתִשׁוּבָה עַד שִׁפְרַט כָּל חֲטָאֵי מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא בְּעוֹלָם. (ס"א אֵי הֲכִי) אֵן

(או) אֵינִינִן (דף קצ"ה ע"ב) דְּאַתְּפִּסּוּן מִנִּיהֵ, דְּלֹא יְכִיל לְאַדְבָּקָא

אם כך הוא היכן הם אותם החטאים שנעלמו ממנו וכבר שכח אותם ואינו יכול להזכר בהם

כִּי־צַד יִפְרַט אוֹתָם אֵלָא לָא אֶעְטְרִיד לְפַרְשָׁא, בַּר אֵינִינִן דִּידְפַּר

מִנִּיהוּ. אלא אין הוא צריך לפרט כל חטאיו חוץ מאותם שזוכר מהם. וְאֵי שְׂוִי

רְעוּתִיהָ בְּהוּ, כֹּל אַחֲרָנִין אֶתְמַשְׁכֵּן אֶבְתְּרִייהוּ. ואם הוא שם

את רצונו בהם להתחרט עליהם ולשוב בתשובה מהם כל שאר החטאים שאינו זוכר מהם

נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם. דְּהָא תְּנִינִן, אֵין בּוּדְקִין חוּרֵי בֵּיתָא עֲלָאִין

לְעֵילָא, וְלֹא אֵינִינִן תְּתָאִין לְתַתָּא בְּבִיעוּר חַמְיָן. וכמו ששנינו

בפסחים שבבדיקת חמץ אין צריך לבדוק החורים העליונים למעלה ולא אותם שלמטה שאין

יָד אָדָם מִגִּיעָה אֲלֵיהֶם. אֵלָא פִּינִן דְּבַדִּיק כְּפּוּם חִיזוּ דְּעֵינּוּי מַה

דְּיְכִיל לְאַדְבָּקָא, כֹּלָא אֶתְמַשְׁךְ בְּתַר דָּא, וְאַתְּבְּטִיל

בְּהַרְיָה. אלא כיון שבדק כפי ראות עיניו מה שיכול להשיג הכל נמשך אחרי זה

וּמִתְבַּטֵּל עִימוּ וְכך גַּם כַּאֲשֶׁר אָדָם בּוּדֵק נִגְעֵי לִבּוֹ וְחֲטָאֵי וְרוּצָה לְבַעֵרם וּלְבַעֵר אַחֲזִית

הַקְּלִי מִמֶּנּוּ כִּיּוֹן שֶׁעָשָׂה תִּשׁוּבָה כַּאֲשֶׁר יָדוּ מִשְׁגַּת מַעֲוֹנוֹת שׁוֹכֵר שֶׁעָבַר עֲלֵיהֶם כָּל שֶׁאֵר

הַעֲוֹנוֹת שֶׁכִּבֵּר שָׂכַח מֵהֶם נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם וּמִתְכַּפְּרִים גַּם הֵם.

דוד המלך שם עצמו עם החסידים ונקרא חסיד היינו שדבק בחסד שהוא יד ימין
ששם הוא סוד התשובה והימין פשוטה לקבל שבים

וְהָכִי גִרְסִינָן בְּנִנְעִים וכך למדנו במסכת נגעים (פ"ו משנה ז), **אֲרַבַּע**
וְעֶשְׂרִין רְאֵשֵׁי אֲבָרִים אֵינּוּן דְּלֹא מְטַמְּאִין מְשׁוּם

מַחֲיָה כ"ד ראשי איברים שאינם מטמאים משום מחיה ראשי אצבעות ידים ורגלים
וראשי אזנים וראש החוטם וכו'. **וְכַהֲנָא לָא הוּוּה אֲטַרַח אֲבַתְרִייהוּ**

וכאשר הכהן היה בא לראות את הנגע לא היה צריך להטריח עצמו לראותם, **וְהֵינּוּ**
דְּכַתִּיב וזהו שכתוב, (ויקרא יג) **לְכָל מְרֵאָה עֵינֵי הַכֹּהֵן** ופירושו

אֲתֵר דִּיכִיל פַּהֲנָא לְמַחֲזֵי מַכְתָּשָׁא בְּאַסְתַּכְּלוּתָא חֲדָא,
וְלֹא אֲעֻטְרִיד לְמֵאֲכָא גְרַמִּיָּה וְלֵאֲרַמָּא עֵינּוּי הָכָא

וְהָכָא. שהכהן הבא לראות את הנגע צריך לבדוק רק במקום שיכול לראות את הנגע
בהסתכלות אחת ואינו צריך לכפוף עצמו ולהרים את עיניו לראות למעלה ולמטה **אוּרַי**

הָכִי. לָא אֲעֻטְרִיד לְפַרְטָא חֲטָאוּי (לְמַבְעֵי) **מִן יוֹמָא דִּיהוּוּה,**
דְּאֵינּוּן חוּרֵי בֵיתָא תַתְּאִין, כך גם כאשר בא להסיר נגעי לבבו ולחזור

בתשובה על חטאיו אין הוא צריך לפרט כל חטאיו מיום שנברא והיה בקטנותו שהם בחינת
חורי הבית התחתונים שאין בודקים שם מחמץ **וְלֹא אֵינּוּן דְּאֲתַפְּסוּן, דְּלֹא**

יְכִיל לְאֲדַבְּקָא, דְּאֵינּוּן חוּרֵי בֵיתָא עֲלָאִין לְעֵילָא וכן אינו
צריך לפרט חטאיו שכבר אינו יכול להזכר בהם שהם בחינת חורי הבית העליונים שגם בהם

אין צריך לבדוק החמץ. (ס"א אֶלָּא) **תָּא חֲזִי לְכָל מְרֵאָה עֵינֵי הַכֹּהֵן,**
וּפְלָהוּ אֶתְמַשְׁכֵּן אֲבַתְרִייהוּ אלא עליו לראות כמו שהכהן רואה את הנגע